RAft-wet definitief van tafel: Premier kondigt intrekking door Rijksministerraad aan

Gisteren hield demissionair premier Evelyn Wever-Croes een buitengewone persconferentie waarin zij aankondigde dat tijdens de Rijksministerraad in Nederland officieel is besloten om de Rijkswet Aruba Financieel Toezicht (RAft) in te trekken. Tegelijkertijd werd bekendgemaakt dat de Rijksministerraad Aruba een deadline heeft gesteld voor de behandeling van de begroting van 2025, die uiterlijk op 31 maart 2025 moet plaatsvinden.

Tijdens de Rijksministerraad werden twee belangrijke beslissingen genomen die invloed hebben op Aruba. Minister Plenipotentiair Addy Thijsen informeerde de premier dat de RAft-wet wordt ingetrokken en dat Aruba voor 31 maart 2025 de begroting moet behandelen.

Achtergrond van de RAft-wet en de onderhandelingen

Wever-Croes gaf aan dat de RAft-wet oorspronkelijk een van de voorwaarden was die Nederland stelde om Aruba tijdens de coronacrisis financieel te helpen. Vanaf het begin was de regering zich ervan bewust dat de wet niet gunstig was voor Aruba, en daarom werden onderhandelingen gestart die uiteindelijk hebben geleid tot de intrekking ervan.

De premier herinnerde eraan dat op het moment dat de pandemie Aruba trof, de regering bij Nederland aanklopte voor financiële hulp. In mei 2020 leende Nederland een geldbedrag aan Aruba, gevolgd door een tweede lening in juni 2020, met als voorwaarde dat Aruba akkoord zou gaan met twee Rijkswetten: de COHO-wet en de RAft-wet.

De COHO-wet was bedoeld voor Aruba, Curaçao en Sint-Maarten, terwijl de RAft-wet alleen voor Aruba gold. De Arubaanse regering besefte direct dat geen van beide wetten voordelig was voor het eiland. Daarom werden bijeenkomsten georganiseerd met stakeholders, vakbonden, het bedrijfsleven en politieke partijen om een gezamenlijk standpunt te bepalen.

De meerderheid was het erover eens dat Aruba de wetten niet moest accepteren zoals ze waren, maar wel verder moest onderhandelen. De regering informeerde Nederland dat de wet in de oorspronkelijke vorm niet acceptabel was, maar dat men openstond voor verdere onderhandelingen.

In november 2020 werd een akkoord bereikt waarin werd afgesproken dat de wetsvoorstellen eerst naar de Raad van State zouden worden gestuurd voor een juridisch advies. In maart 2021 bracht de Raad van State een zeer kritisch advies uit, waarin vooral de RAft-wet als nadelig voor Aruba werd beoordeeld.

Daarop bleven de onderhandelingen met Nederland doorgaan, waarbij de focus werd verlegd naar de COHO-wet in samenwerking met Curaçao en Sint-Maarten. In april 2023 werd een akkoord bereikt om de COHO-wet in te trekken en te vervangen door een onderlinge regeling.
Wat betreft de RAft-wet, ging Aruba door met onderhandelingen en in mei 2023 werd met staatssecretaris Alexandra van Huffelen afgesproken dat de wet zou worden ingetrokken en dat er in de toekomst een nieuwe Rijkswet voor financieel toezicht zou worden opgesteld.

Tijdens de Rijksministerraad is dit besluit nu geformaliseerd, waardoor de RAft-wet definitief tot het verleden behoort.

Blijvende financiële controle en rentekorting op leningen

Premier Wever-Croes benadrukte dat, hoewel de RAft-wet nu is ingetrokken, Aruba nog steeds onder financieel toezicht staat via het College Aruba financieel toezicht (CAft), zoals vastgelegd in de LAft-wet.

Daarnaast besprak de regering met Nederland de rente op de leningen die Aruba tijdens de coronaperiode heeft ontvangen. Nederland gaf aan dat het bereid was de rente te verlagen van 6,9% naar 3,4%, op voorwaarde dat Aruba akkoord gaat met een nieuwe Rijkswet voor financieel toezicht.

De onderhandelingen over deze wet zijn sinds mei 2023 gaande, en gedurende dit proces is de rente al verlaagd van 6,9% naar 5,1%.

Momenteel wachten beide regeringen op het rapport van het Internationaal Monetair Fonds (IMF), dat volgens Wever-Croes deze week nog wordt verwacht. Op basis van dit rapport zullen Aruba en Nederland volgende week verder onderhandelen over de resterende kwesties.

Als de wet vóór 1 mei 2025 wordt ingediend, kan de rente nog verder worden verlaagd, wat financiële voordelen voor Aruba oplevert.
De overeenkomst om de RAft-wet in te trekken werd al in mei 2023 ondertekend door staatssecretaris Van Huffelen. Sindsdien heeft het proces enige tijd in beslag genomen om het besluit officieel te formaliseren, wat gisteren tijdens de Rijksministerraad definitief werd bekrachtigd.

Deadline voor begroting 2025

Naast de intrekking van de RAft-wet heeft de Rijksministerraad ook een deadline vastgesteld voor Aruba met betrekking tot de begroting van 2025.

Aruba moet de begroting uiterlijk op 31 maart 2025 behandelen.

Openbare vergadering over de zaak A.C. Lanoy gepland voor 4 maart in het Parlement

Deze week heeft Otmar Oduber, leider van de PPA, via een persbericht een update gedeeld over de zaak van de schietpartij na een achtervolging, waarbij A.C. Lanoy om het leven kwam. Eerder hadden Oduber en de fractie van Futuro een verzoek ingediend voor een openbare vergadering over dit onderwerp.

In het persbericht deelde Oduber de officiële oproep voor de vergadering, die zal plaatsvinden op dinsdag 4 maart. Hij verklaarde dat hij vindt dat er niet zo lang gewacht had moeten worden om duidelijkheid te verschaffen aan de gemeenschap, maar dat het belangrijk is om de tijd te nemen om alle antwoorden te verkrijgen op de vragen die leven onder de bevolking.

Daarnaast gaf Oduber aan dat hij verwacht dat de vergadering zal bijdragen aan meer duidelijkheid en vertrouwen bij de families, betrokken instanties en de bredere gemeenschap, waarbij hij benadrukte dat gerechtigheid transparant en gelijk voor iedereen moet zijn.

Verzoek om fondsen voor politie-uitrusting

Afgelopen maandag dienden Oduber en de fractie van Futuro een brief in bij de voorzitter van het Parlement van Aruba, Gerlien Croes, waarin zij

pleitten voor een motie om fondsen beschikbaar te stellen voor de uitrusting van het politiekorps, inclusief bodycams voor politieagenten.

"Het verzoek spreekt voor zich. Het doel van de vergadering is om rust en vertrouwen te herstellen binnen onze gemeenschap, door te zorgen voor transparantie en objectiviteit in het lopende onderzoek," aldus Oduber. "Daarnaast moeten we alles in het werk stellen om te voorkomen dat een dergelijke situatie zich opnieuw voordoet."

Achtergrond van de zaak

De motie is ingediend naar aanleiding van de zaak waarin A.C. Lanoy, een 19-jarige jongeman, om het leven kwam na een politieachtervolging op 9 februari.
Volgens een persverklaring van het Openbaar Ministerie (OM):
"In de vroege ochtenduren van zondag 9 februari 2025 vond een schietincident plaats, waarbij de 19-jarige A.C. Lanoy door politiekogels werd geraakt en overleed. Dit heeft geleid tot veel emotie en verdriet bij zijn familie en binnen de gemeenschap."
"Bij strafrechtelijke onderzoeken waarbij politieagenten betrokken zijn bij geweldsincidenten die resulteren in een dodelijke afloop, wordt praktisch altijd een onafhankelijk onderzoek door de Landsrecherche van Aruba uitgevoerd. De Landsrecherche is een neutraal en onafhankelijk onderzoeksorgaan, los van het Korps Politie Aruba. Direct na het fatale incident is onder leiding van een officier van justitie een strafrechtelijk onderzoek gestart. De betrokken politieagenten zijn als verdachten gehoord, en hen is tijdelijk de toegang tot hun werkplek ontzegd."
"Het Openbaar Ministerie begrijpt en erkent dat het schietincident een enorme impact heeft op de Arubaanse gemeenschap. Daarom zal het OM, voor zover het onderzoek dit toelaat, regelmatig informatie verstrekken over de voortgang van het onderzoek."